

- *sodnikom, ki sodijo Agati* – Kohezija, navezovanje z neustrezno besedo. Bolje: *tistim, ki sodijo Agati*.
- *izpostavljen pa* – Neustrezna raba ločil, manjka vejica.
- *očetova volja, kakor pripoveduje kronist*: Neustrezna raba ločil, podpičij (dvakrat).
- *življenje dojema* – Napačen besedni red. Bolje: *dojema življenje*.
- *pa se kaže* – Slogovna napaka, pogovorni *pa*.
- *da bo tako odplačan umor in krivica* – Raba neustreznih besednih oblik, napačna raba števila, dvojina: *da bosta tako odplačana*.
- *potrjevale* – Raba neustreznih besednih oblik, napačna besedna oblika: *potrjevali*.
- *Kljub temu, da* – Neustrezna raba ločil, odvečna vejica. Bolje: *čprav*.
- *v svoji globoki ljubezni in pogumu* – Napačna besedna oblika, predlog. Bolje: *s svojo .../zaradi svoje ...*
- *na ta način, in v skladu s tem* – Slogovna napaka, nejedrnato. Bolje: *tako, zato*.
- *tisto kar* – Neustrezna raba ločil, manjka vejica.
- *poplačani pa ne* – Neustrezna raba ločil, manjka vejica.
- *Izidor* – Pomensko neustrezno rabljena beseda, napačna beseda, n mreč *Jurij*.
- *obrag ko* – Neustrezna raba ločil, manjka vejica.
- *kljub temu, da* – Neustrezna raba ločil, odvečna vejica. Bolje: *čprav*.
- *z Nemci* – Raba neustreznih besednih oblik, napačna besedna oblika, z *Nemko*.

Predpostavljamo lahko, da so napake v **jezikovni pravilnosti in slogu** posledica neorganiziranosti v času, predvidenem za pisanje eseja. Če bi bil kandidat pri tem spretnejši, bi verjetno sam odpravil vsaj polovico navedenih napak.

Za jezikovno pravilnost dobi 2 točki (3 izgubi zaradi neustrezne rabe ločil, po 1 zaradi rabe neustreznih besednih oblik in pomensko neustrezne rabe besed, 2-krat po 0,5 točke zaradi drugih pravopisnih napak in neustreznega oblikovnega razmerja med stavki in povedmi). Pri slogu izgubi 1 točko zaradi neupoštevanja načel uspešnega sporočanja; 0,5 točke zaradi neutemeljene rabe slogovno zaznamovanih besed in oblik zanemarimo.

Za **zgradbo** pripadajo nalogi vse točke, saj ni napak v nobeni od teh postavk (glej celostno oceno naloge).

Dodatne točke: Kandidat je v nalogi presegel zahteve navodil, pokazal je nadpovprečno sposobnost koherentnega besediljenja, zato se nalogo točkuje z dvema dodatnima točkama.

Za vsebino naloga dobi 28 točk, za jezik 13, prištejemo 2 dodatni, skupaj 43 točk. Holistična in analitična ocena se ujemata.

MERILA ZA CELOSTNO OCENJEVANJE

OCENA	MERILA
nezadostno	Med vsebino besedila in izhodiščno temo ni smiselne povezanosti. Vsebina besedila je sicer bolj ali manj povezana s temo, vendar je kakovost ubeseditve na tako nizki ravni, da ne ustreza standardu mature. Besedilo obravnava naslovno temo zelo poenostavljeno, poznavanje snovi je skromno in površno. Veliko je nebitvenih podatkov, ki se ne zahtevajo, ni pa relevantnih. Veliko je različnih ali ponavljajočih se enakih pravopisnih in slovničnih napak. Kandidat ne obvlada tvorbe zahtevnejših povedi in pravil nadpovedne skladnje oziroma jo obvlada zelo slabo. Besedilo ni niti vsebinsko (notranja zgradba) niti zunanje (odstavki) ustrezno razčlenjeno.
zadostno	Poznavanje snovi je skromno: gre samo za obnavljanje vsebine književnih besedil in reprodukcijo študijskega gradiva. Kandidatovo faktografsko znanje je sicer zadovoljivo (ni večjih vsebinskih napak), navedenih pa je tudi precej nebitvenih podatkov. Analitičnega pristopa z razlaganjem ni, morebitno vrednotenje je na ravni doživljajskega opisa. Morebitna primerjava literarnih sestavin je poenostavljena, površna. Zunanja zgradba ne ustreza v celoti notranji. Pogoste so nepotrebne ponovitve že povedanega. Besedišče je revno in stereotipno, nefunkcionalno ga dopolnjujejo nerazumljeni ali slabo razumljeni literarnovedni in drugi strokovni izrazi. Izrazno je nasploh nerodno. Precej je jezikovnih napak, vendar so grobe napake redkejše od lažjih.
dobro	Vsebina eseja je povezana z naslovno temo. Kandidat snov pozna in jo razume, vendar so možne vrzeli v faktografskem znanju. Obravnavanje teme je večinoma neproblemsko, prevladuje urejena reprodukcija študijskega gradiva (z obnavljanjem vsebine književnih besedil). Vrednotenje je večinoma na ravni doživljajskega opisa. So pa tudi poskusi primerjave in analize. Besedilo je koherentno in ustrezno kompozicijsko členjeno. Prevladuje smiselna povezava odstavkov. Raba strokovnih izrazov ni vedno povsem ustrezna, izražanje v celoti pa je logično. Kandidat obvlada poglobljena pravila nadpovedne skladnje. V besedilu so posamezne slovnične in pravopisne napake, vendar težjih napak skoraj ni oziroma se ne ponavljajo.
prav dobro	Kandidat snov pozna in razume. K naslovni temi pristopa problemsko. Pri primerjavi literarnih prvin se opira na študijsko gradivo in zmore priti do samostojnih sklepov (sinteze). Svoje trditve logično izpeljuje. Zmožen je zavzeti utemeljeno osebno stališče do obravnavane problematike. Besedilo je koherentno in prepričljivo, posamezne prvine so lahko izvirne (npr. kak domislek, subjektivna besedna zveza itd.), kompozicijsko je ustrezno členjeno. Termini so večinoma ustrezno uporabljeni. Kandidat obvlada tudi zapleteno zložene povedi. Njegovo pisno izražanje je tekoče, jasno, logično in jedrnato. Besedilo vsebuje nekaj lažjih jezikovnih napak.
odlično	Obravnavanje izhodiščne teme je zanimivo, prepričljivo, zrelo, včasih tudi izvirno. Kandidat pristopa k njej z več različnih gledišč (svojih ali strokovnih), z argumenti. Na koncu zmore izpeljati ustrezne zaključke. Kandidat obvlada primerjavo z analizo, sintetiziranje in vrednotenje. Besedilo je koherentno, njegova zgradba je ustrezna, včasih tudi izvirna (npr. kompozicijski efekti). Besedišče je bogato. Vsebuje tudi subjektivne (izvirne) besedne zveze, ki so funkcionalno povezane z literarnovednimi termini. Kandidat obvlada tudi zahtevna skladenjska in besedilotvorna pravila. Jezikovnih napak skoraj ni.